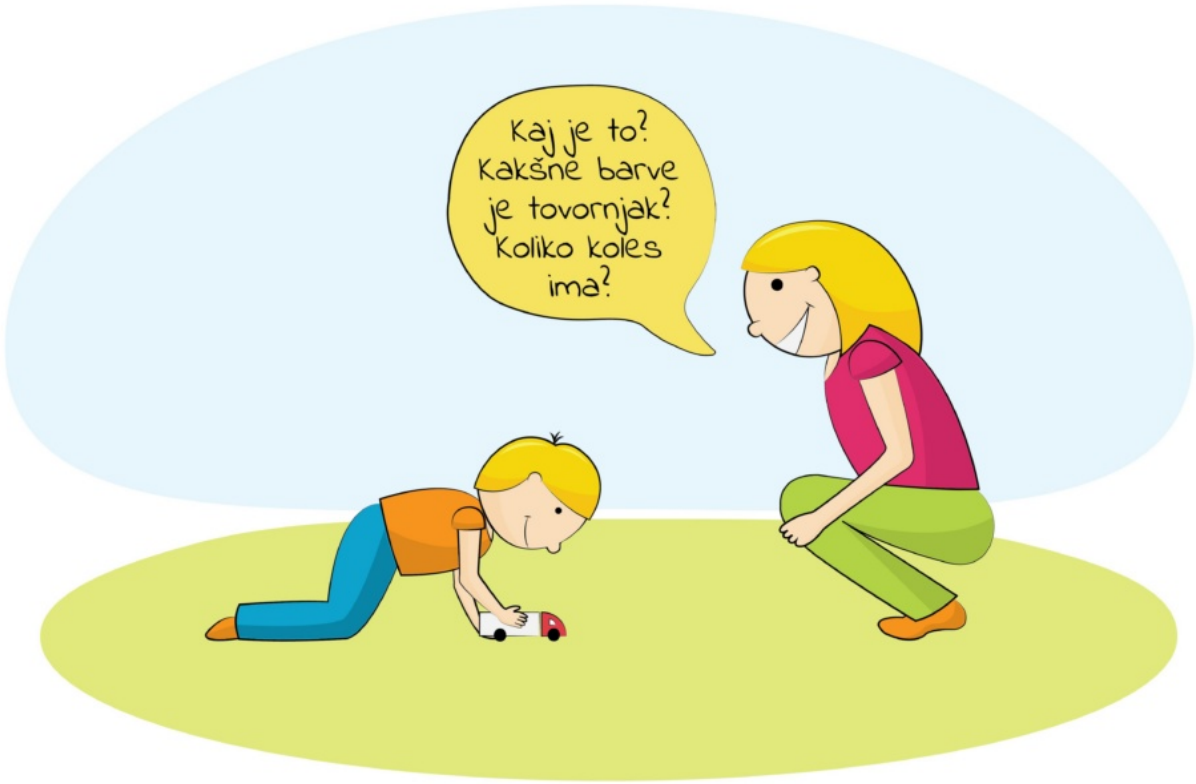

Malčki in mlajši predšolski otroci še ne zmorejo učinkovito sporočiti svojih misli in želja, zato jim odrasli, v želji po pomoči, postavljajo številna vprašanja. Vprašanja zastavljajo, da bi ugotovili, kaj otrok želi (na primer: »Boš pil?«), da bi preverili, če so razumeli otrokovo sporočilo (na primer: »Dam nogavico na nogo?«), hkrati pa z vprašanjem lahko otroku ponudijo izbiro (na primer: »Ali boš rdečo ali rumeno žogo?«). Kljub temu da starši s postavljanjem vprašanj od otroka pridobijo pomembne informacije, pa pretirano postavljanje vprašanj ni priporočljivo. Kadar starši z otrokom komunicirajo predvsem s postavljanjem vprašanj, otrok nima priložnosti, da bi lahko oblikoval svojo idejo in jo samostojno delil z odraslim. Slednje vpliva na zmanjšanje otrokove motivacije za nadaljevanje pogovora.

ZAKAJ ZMANJŠATI KOLIČINO VPRAŠANJ V POGOVORU Z OTROKOM?

Dojenčki in malčki se še učijo, kako prenesti kompleksno sporočilo iz njihovih možganov do govoril, da bi lahko izrazili svojo misel. Otrok želi svoje sporočilo deliti z vami mnogo prej, ko mu zastavite vprašanje: »Kaj je to?« Otrok lahko to vprašanje občuti kot dodaten pritisk in posledično težje izgovori besedo oziroma besede.

Pretirano postavljanje vprašanj zmanjša naraven proces interakcije med staršem in otrokom. Ko otroku zastavljate vprašanje za vprašanjem, ob tem nima priložnosti, da bi lahko oblikoval svojo misel in jo delil z vami.

S pretiranim postavljanjem vprašanj lahko vplivamo na oblikovanje navade, da otrok na zastavljena vprašanja preprosto ne odgovarja. Ko otroku v kratkem časovnem obdobju zastavite številna vprašanja, enostavno ne zmore odgovoriti na čisto vsa. Kadar so vprašanja zastavljena premišljeno in selektivno, otroci na njih lažje odgovorijo.

Nekateri odrasli postavljajo vprašanja, ki so za otroka pretežka, kar posledično vpliva na zmanjšanje priložnosti za naravno izmenjavo v pogovoru, saj otrok na tovrstna vprašanja še ne zmore odgovoriti.

Mnoga vprašanja preverjajo otrokovo znanje (na primer: »Katera je ta barva? Kaj je to?«) in večinoma ne upoštevajo otrokovih interesov. Otroci se pozitivno odzivajo na komentarje odraslih, ki poimenujejo in govorijo o otrokovih interesih (na primer: »Sestavil si stolp! Kako visok stolp!«)

KAJ LAHKO NAREDITE NAMESTO POSTAVLJANJA VPRAŠANJ?

Vprašanje spremenite v **komentar**. Namesto: »Ali pelješ avto?«, recite: »Kako hitro pelješ avto!« Namesto spraševanja: »Kaj je to?«, komentirajte: »Poglej tistega črnega psa!«

Posnemajte vašega otroka. Opazujte, kako otrok komunicira, nato pa naredite enako. Ko otrok uporabi gesto, besedo ali stavek in ga pri tem posnemate, na ta način podkrepite njegovo komunikacijo in mu sporočite, da ste ga razumeli. Posnemanje otrokove komunikacije mu daje občutek moči in pomembnosti.

Interpretirajte otrokovo sporočilo. Postavite se v njegovo vlogo in razmislite, kako bi otrok povedal, kaj želi, če bi lahko govoril. Na primer, če otrok godrnja in sega po mleku, lahko rečete: »Pil mleko!« Če vidi mačko in pri tem reče: »Ugh!«, lahko komenirate: »Ooo, muca!«

Razširite otrokovo sporočilo. Če otrok reče: »Gor!«, recite: »Gor! Daj me gor!«

Vključite se v otrokovo **igro**. Če otrok na tleh pelje avto in ob tem govori: »Avto. Hiter.«, vzemite svoj avto in komentirajte: »Moj avto je poooočasen!«

Ustvarite **verbalne rutine**. Verbalne rutine so ponavljajoče in predvidljive izjave, kot je na primer fraza TRI, ŠTIRI, ZDAJ! Ustvarite lahko svoje verbalne rutine (na primer, ko sta z otrokom na gugalnici, lahko komentirate: »Gugalnica gor, gugalnica dol!«) Kasneje, ko otrok verbalno rutino dobro pozna, lahko naredite premor in počakate, če bo otrok dopolnil manjkajoči del oziroma besedo v verbalni rutini.

KAKŠNA VPRAŠANJA POSTAVLJATI?

Postavite **ustrezno razmerje med vprašanji in komentarji**. Za vsako vprašanje naredite tri komentarje preden postavite novo vprašanje.

Izbira je odličen način za spodbujanje in širjenje jezika, prav tako pa daje malčkom več nadzora. Če otrok reče: »Žoga!«, lahko vprašate: »Ali bova žogo brcala ali kotalila?«

Upoštevajte otrokovo kronološko starost in težavnost vprašanj, ki mu jih zastavljate. Otroci sprva najlažje odgovorijo na preprosta vprašanja, ki zahtevajo DA ali NE odgovor, nato na vprašanja z vprašalnico KAJ, kasneje KJE, nato KDO in nazadnje KDAJ, KAKO in ZAKAJ. Izogibajte se vprašanjem, na katera otrok trenutno še ne zmore odgovoriti oziroma vprašanjem, ki le preverjajo otrokovo znanje.

Vir: Weinberger, S. (2016). *Why You Should Stop Asking Your Toddler So Many Questions.* Pridobljeno s https://www.susannaweinbergerspeech.com/single-post/2016/08/06/Why-You-Should-Stop-Asking-Your-Toddler-So-Many-Questions